

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัดยะลา ปัตตานี สงขลา นราธิวาส และสตูล ตั้งอยู่ทางใต้สุดของประเทศไทย พื้นที่ติดเขตชายแดนไทย – มาเลเซีย มีเนื้อที่ประมาณ ๑๕.๕๕ ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองในระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน รวม ๔๔ อำเภอ ๓๒๖ ตำบล และ ๒,๒๒๕ หมู่บ้าน ตามลำดับ มีประชากรโดยรวม จำนวน ๒.๒๑ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖ ของประชากรภาคใต้ทั้งหมด ประชาชนประมาณร้อยละ ๘๕.๑ เชื้อชาติมลายู นับถือศาสนาอิสลาม ใช้ภาษามลายูถิ่นในชีวิตประจำวัน ประกอบอาชีพด้านการเกษตรเป็นหลัก จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากภูมิภาคอื่นของประเทศ ทั้งทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม รวมทั้งภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ ทำให้ผู้ก่อการร้าย ใช้เงื่อนไขเหล่านี้ สร้างสถานการณ์ความไม่สงบเรื่อยมา จากการประมวลข้อมูลสถิติเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ๔ จังหวัด ประกอบด้วย ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสงขลา (เฉพาะ ๔ อำเภอ คือ จะนะ เทพา นาทวี และสะบ้าย้อย) นับจากการก่อเหตุความรุนแรงเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๗ ที่มีกลุ่มคนร้ายบุกปล้นปืนไป ๔๑๓ กระบอก และฆ่าทหาร ๔ นาย ในค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งเป็นที่ตั้งกองพันพัฒนาที่ ๔ บ้านปิเหล็ง อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส เป็นเหตุการณ์หลักที่ทำให้เหตุร้ายขยายตัวออกไป ซึ่งเหตุการณ์ร้ายที่เกิดขึ้นได้ทวีความรุนแรงขึ้น โดยพบว่า ในรอบ ๘ ปีที่ผ่านมา (๔ มกราคม ๒๕๔๗- ตุลาคม ๒๕๕๔) มีเหตุการณ์ความไม่สงบ รวม ๑๑,๐๖๔ ครั้ง โดยเฉลี่ยมีเหตุการณ์ฯ เกิดขึ้นปีละ ๑,๓๘๑ ครั้ง ปีที่เกิดเหตุการณ์มากที่สุดคือ ปี ๒๕๕๐ (๒,๒๕๕ ครั้ง) มีผู้เสียชีวิต ๔,๕๔๒ ราย บาดเจ็บ ๘,๐๙๕ ราย

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการแก้ไขปัญหาคความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้ นโยบายและยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาคความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลให้ สถานการณ์เริ่มมีแนวโน้มดีขึ้น ดังนี้

๑. ด้านความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยสถานการณ์ความไม่สงบเริ่มมีแนวโน้มลดลงในปี ๒๕๕๒ สถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในช่วง ๘ ปี ที่ผ่านมา (ปี ๒๕๔๓ – ๒๕๕๔) ได้ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของประชาชนและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นอย่างมาก การลอบวางเพลิง ทำร้ายและลอบยิง วางระเบิด และทำลายทรัพย์สินของประชาชนและสถานที่ราชการยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง

๒. ด้านสังคม ได้แก่

(๑) สถานการณ์ความไม่สงบได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในการดำรงชีวิตของประชาชนในวงกว้าง โดยเฉพาะผลกระทบสืบเนื่องทางสังคม เช่น การขาดผู้นำครอบครัว มีจำนวนหญิงหม้ายและเด็กกำพร้าที่ขยายตัวเพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ ประชาชนต้องมีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตไปจากเดิม โดยเฉพาะชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธ การประกอบศาสนกิจ เช่น การเวียนเทียนในวันสำคัญทางพุทธศาสนาจากเดิมกระทำในช่วงหัวค่ำที่ต้องปรับมาเป็นช่วงกลางวัน งานสวดอภิธรรมศพก็ปรับมาเป็นช่วงเย็นซึ่งจากเดิมเป็นช่วงกลางคืนเพื่อให้ผู้ที่มาร่วมงานเดินทางกลับได้โดยปลอดภัย

(๒) ประชาชนใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังมีความยากจนและคุณภาพชีวิตค่อนข้างมาก ส่งผลให้ จำนวนคนจนเพิ่มขึ้น และประสบปัญหาขาดความมั่นคงในการประกอบอาชีพการออกไปกรีดยางพารา แต่เดิมที่จะไปกรีดยางพาราในช่วงกลางคืนก็จะกรีดยางในช่วงที่ฟ้าสว่างแล้วเพื่อความปลอดภัย การเข้าไปตัดแต่งกิ่งของสวนผลไม้ และใส่ปุ๋ย เงาะ ทุเรียน ลองกอง ก็เข้าไปดำเนินการลดลง ปัญหาสุขภาพอนามัยของประชาชนใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะสุขภาพของแม่และเด็ก รวมทั้งปัญหาความไม่สงบยังส่งผลกระทบทางด้านจิตใจของประชาชนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ โดยเฉพาะในเรื่องความเครียด ความวิตกกังวล นอกจากนี้ ประชาชนใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังมีความรู้คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ค่อนข้างมาก โดยจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีคะแนน O-NET และ A-NET ที่วัดคุณภาพการศึกษาอยู่ใน ๓ อันดับสุดท้ายของประเทศ อันเนื่องมาจากเด็กส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องการเขียน การอ่าน การพูด ภาษาไทย

๓. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ภาวะเศรษฐกิจและการลงทุนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีแนวโน้มชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง ภาวะการลงทุนอยู่ในสภาพซบเซา ตั้งแต่ต้นปี ๒๕๔๓ จนถึงปัจจุบัน แนวโน้มการลงทุนในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ลดลงอย่างต่อเนื่อง

การกำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในอดีตที่ผ่านมา ได้มีการพัฒนาให้เหมาะสมตามแต่สถานการณ์และเหตุการณ์ กล่าวคือ การใช้การเมืองนำการทหาร การใช้เศรษฐกิจนำการเมือง นำการทหาร การใช้วัฒนธรรมนำเศรษฐกิจ นำการเมือง นำการทหาร อย่างไรก็ตามหลักนิยมทั่วไป ที่มีการนำมาใช้ควบคู่กันเป็นหลัก คือ การเมืองและการทหาร หรือแนวคิดกำป็นเหล็กใน

ถุมือกำมะหยี่ กล่าวคือ ในระยะสั้นรัฐจะต้องใช้ความสามารถทางการทหารเพื่อสถาปนาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชน หลังจากนั้นการที่จะทำให้เกิดความสันติสุขอย่างถาวรจะเป็นหน้าที่ของงานการเมืองในการที่จะเอาชนะใจของประชาชน แกไขเงื่อนไขพื้นฐานของปัญหา

ก่อนเกิดเหตุการณ์ปล้นปืนเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๔๗ ได้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในวิถีคิดของรัฐบาลภายใต้การนำของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี กล่าวคือ รัฐบาลได้นำระบบการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการมาใช้ โดยมีการยุบศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ซึ่งเป็นองค์กรพิเศษที่จัดตั้งขึ้นมาภายใต้นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อปี ๒๕๒๔ เพื่อเป็นศูนย์การดำเนินงานของทุกกระทรวง กรม ของฝ่ายพลเรือนให้เป็นเอกภาพ พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งกองพลพิทักษ์ทรัพยากรขึ้นใหม่ ต่อมาได้มีการปรับเปลี่ยนเป็นกองพลทหารราบที่ ๑๕ เมื่อนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ฉบับที่ ๔ ได้สิ้นสุดลงในปี ๒๕๔๕ ก็ไม่ได้มีการจัดทำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ฉบับที่ ๕ ต่อไป ทั้งนี้ได้ใช้นโยบายของรัฐบาลเป็นหลัก และนำระบบการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ ที่ใช้กันทั่วประเทศมาบังคับใช้ในการแก้ปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งทำให้สถานการณ์ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

ปี ๒๕๔๘ รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้ปรับโครงสร้างในการบริหารจัดการจังหวัดชายแดนภาคใต้ใหม่ โดยกำหนดนโยบายเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ขึ้นเป็นการเฉพาะ เทียบเคียงกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งมีการจัดตั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ กำหนดให้พื้นที่จังหวัดยะลารัตนาธิวาส ปัตตานี สตูล และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา (จะนะ นาทวี เทพา และสะบ้าย้อย) เป็นเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ โดยมีการวิเคราะห์ว่าจุดแตกหักอยู่ที่หมู่บ้านเพราะหมู่บ้านเป็นหน่วยปกครองที่เล็กที่สุด ซึ่งปัญหาของแต่ละหมู่บ้านจะมีสภาพปัญหาที่แตกต่างกัน การรักษาหรือเยียวยาจะต้องให้การช่วยเหลือที่ไม่เหมือนกัน ต้องสอดคล้องกับอาการของโรค ในการปฏิบัติได้ยึดแผนยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาคความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปี ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔ ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นกรอบหลักในการดำเนินงานซึ่งประกอบด้วย ๒ ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ด้านข่าวกรองและต่อต้านข่าวกรอง กลยุทธ์การบริหารจัดการที่สมดุล กลยุทธ์ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และกลยุทธ์ด้านการปฏิบัติการข่าวสารและกิจการพลเรือน มีกองบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ ทหาร (พตท.) เป็นผู้รับผิดชอบ โดยมีเป้าหมายเพื่อรักษาความสงบในพื้นที่

ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา ประกอบด้วย ๕ กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ด้านการเมืองการปกครอง กลยุทธ์ด้านการศึกษาและกีฬา กลยุทธ์ด้านจิตวิทยา กลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจและรายได้ และกลยุทธ์ด้านการต่างประเทศ มีศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เป็นผู้รับผิดชอบ โดยมีเป้าหมายเพื่อ “การชิงคน การชิงพื้นที่ การชิงเวลา การชิงมวลชน การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การขจัดความไม่เป็นธรรม และการพัฒนาทรัพยากรบุคคล” ซึ่ง ศอ.บต. ได้มีการเปลี่ยนนโยบายไปสู่การปฏิบัติในรูปแบบของแผนงาน โครงการที่ใช้งบประมาณ และไม่ใช้งบประมาณ มีโครงการสำคัญที่ลงไปปฏิบัติในพื้นที่ที่ทำแล้ว “ได้ใจประชาชน” อาทิเช่น โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับหมู่บ้านจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พนม.) โครงการชุมชนเพื่อสันติสุขอย่างยั่งยืนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (พนพ.) และระบบบริหารจัดการที่ยึดหมู่บ้านเป็นจุดแตกหักและการจัดการแก้ไขปัญหาตามสถานะการณ์ของแต่ละหมู่บ้าน

การดำเนินงานในมิติฝ่ายพลเรือน กอปรกับการดำเนินกลยุทธ์ทางด้านการทหารที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้เหตุร้ายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีแนวโน้มลดลง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นมา ในช่วงรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช และนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ซึ่งเป็นรัฐบาลในช่วงสั้น ๆ จึงไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงแนวนโยบายหลัก

ต่อมา ปี ๒๕๕๒ รัฐบาลภายใต้การนำของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนในปีแรก กำหนดกลไกการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีประสิทธิผลและมีเอกภาพมากขึ้น โดยแต่งตั้งคณะกรรมการรัฐมนตรีพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อกำหนดนโยบาย และมาตรการการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ขึ้น กำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปี ๒๕๕๒-๒๕๕๕ ซึ่งถือเป็นนโยบายที่กระทรวง กรม ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติ ผ่านคณะกรรมการรัฐมนตรีพัฒนาพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (รชต.) ที่เป็นกลไกหลักในการกำหนดนโยบาย และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (อชต.) เป็นกลไกประสานการปฏิบัติในพื้นที่ภายใต้คณะกรรมการ รชต. แนวคิดและหลักการ ยึด “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และ “วิถีมุสลิม” ยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ยึดมั่น “แนวทางสันติวิธี

เพื่อขจัดความขัดแย้ง” ยึดถือ “ความเป็นธรรมและกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมและหลักสิทธิมนุษยชน” ยึดหลัก “การบูรณาการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐในทุกมิติของการพัฒนา” โดยมีเป้าหมายของแผนที่ชัดเจนเพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือนให้มีรายได้ ๑๒๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี ในปี ๒๕๕๕ ภายได้หลักคิดเพื่อให้ราษฎรเกิดความรู้สึก “ทั่วถึง เท่าเทียมเป็นธรรม เท่าทัน” มีการจัดทำประชาคม เพื่อค้นหากลุ่มเป้าหมาย โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และผู้นำสี่เสาหลักของหมู่บ้าน/ชุมชน ได้แก่ ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำจิตวิญญาณ และผู้นำตามธรรมชาติ ในส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมาจัดทำแผนความต้องการ เพื่อนำมาบูรณาการกิจกรรมตามแผนงานความต้องการร่วมกับจังหวัดและกระทรวง หรือกรม ที่เป็นเจ้าภาพหลัก

จากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชาชนทั้งด้านความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงนโยบายที่จะนำไปสู่การปฏิบัติของฝ่ายพลเรือนในพื้นที่ ซึ่งข้าราชการที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังมีจุดอ่อนด้านความรู้ โดยยังขาดการศึกษา การน่านโยบายไปปฏิบัติ ขาดการวิเคราะห์โครงสร้างอำนาจรัฐ ขาดการวิเคราะห์บทบาทของผู้ปฏิบัติ ระดับล่าง พฤติกรรมองค์กร และระบบราชการ รวมทั้ง ขาดการเชื่อมโยงการน่านโยบายไปสู่การปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน จึงเป็นที่มาของการศึกษาการแปลงนโยบายการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปสู่การปฏิบัติ : กรณีศึกษาเฉพาะด้านการพัฒนาในมิติพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๔

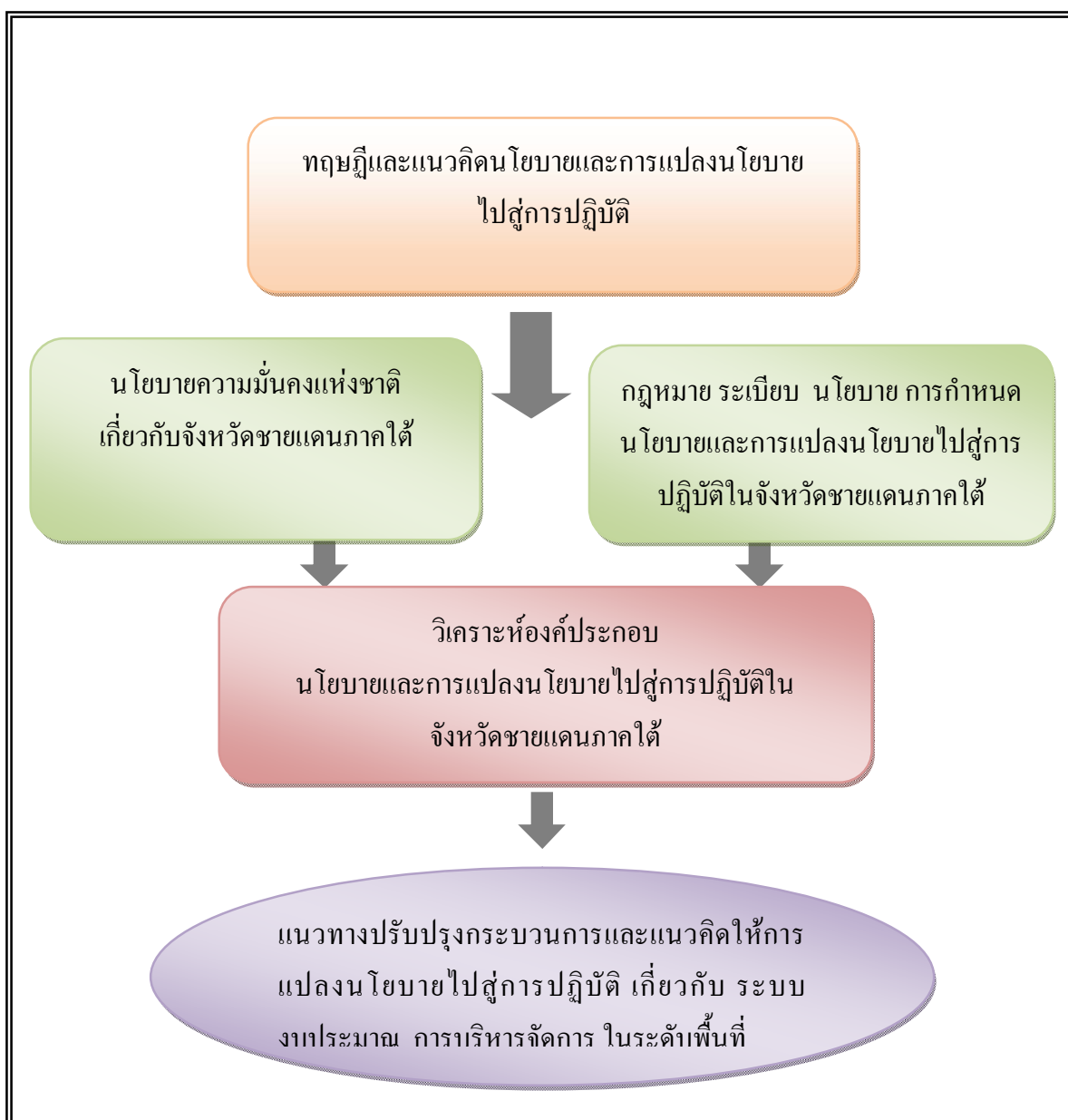
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การน่านโยบายการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการพัฒนาในมิติพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๔ ไปสู่การปฏิบัติ ที่ทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นศรัทธาในอำนาจรัฐเพิ่มมากขึ้น

๒. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการและแนวคิดในการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยเฉพาะระบบงบประมาณ การบริหารจัดการในระดับพื้นที่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา เน้นการวิจัยเฉพาะการแปลงนโยบายด้านความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปสู่การปฏิบัติ โดยเน้นเฉพาะด้านการพัฒนาในมิติฝ่ายพลเรือน

๒. ขอบเขตพื้นที่ศึกษาการดำเนินการเฉพาะพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สงขลา (เฉพาะ ๔ อำเภอ ประกอบด้วย อำเภोजะนะ เทพา นาทวี และสะบ้าย้อย) และสตูล

๓. ขอบเขตด้านระยะเวลา ขอบเขตการศึกษาวิจัย ตั้งแต่ ปี ๒๕๔๕ – ๒๕๕๔

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยกำหนดวิธีการศึกษาวิจัย ดังนี้

๑. ศึกษาวิเคราะห์ นโยบายการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์นวัตกรรมใหม่ ๆ ของการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติว่ามีความสัมพันธ์กับสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จากการสืบค้นข้อมูลจากหนังสือวารสารทางวิชาการ บทความนักวิชาการ รายงานเอกสาร สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนกฎหมายระเบียบ และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๒. สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อรับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะในการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

๑. ได้รับทราบนโยบายการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการพัฒนาในมิติพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๔ ที่นำไปสู่การปฏิบัติ ที่ทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นศรัทธาในอำนาจรัฐเพิ่มขึ้น

๒. ได้รับทราบแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการและแนวคิดให้การแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยเฉพาะระบบงบประมาณ การบริหารจัดการ ในระดับพื้นที่

คำจำกัดความ

นิยามศัพท์ที่จะกล่าวถึง ต่อไปนี้ กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาการแปลงนโยบายการแก้ไข
ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปสู่การปฏิบัติ : กรณีศึกษาเฉพาะด้านการพัฒนาในมิติดพลเรือน พ.ศ.
๒๕๔๕ - ๒๕๕๔ เท่านั้น

๑. จังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายถึง จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สงขลา (เฉพาะ ๔ อำเภอ
ประกอบด้วย อำเภอจะนะ เทพา นาทวี และสะบ้าย้อย) และสตูล

๒. ด้านการพัฒนา หมายถึง การวางแผน กำหนดทิศทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการ
เปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และ
การเมือง เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๓. อัตลักษณ์ หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะตัว ที่บ่งชี้ลักษณะเฉพาะของบุคคล สังคม
ชุมชน เช่น เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของมุสลิมใน
พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการดำรงชีวิตประจำวัน ในการปฏิบัติกิจกรรมทาง ศาสนา ภาษา
วัฒนธรรม อย่างเคร่งครัด

๔. นวัตกรรมเชิงยุทธศาสตร์ หมายถึง แนวคิด วิธีการ รูปแบบใหม่ ๆ หรือการกำหนด
นโยบายยุทธศาสตร์ เพื่อให้การพัฒนามีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และคุณภาพของการปฏิบัติงาน
ของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๕. สื่อหลัก หมายถึง ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำศาสนา หรือผู้นำจิตวิญญาณ และผู้นำ
ตามธรรมชาติ